МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____економіки і маркетингу_____
(назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова науково-методичної комісії

_____
(назва комісії)

_____ _____
(підпис) (ініціали та прізвище)
«_____»_____20_____ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес економіка
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти___перший_____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань___ _____05 Соціальні та поведінкові науки_____
(шифр і назва)

спеціальність 051__Економіка
(шифр і назва)

Спеціалізація 01 Економіка бізнесу_____
(шифр і назва)

вид дисципліни _____професійна підготовка_____
(загальна підготовка / професійна підготовка)

форма навчання_____денна_____
(денна / заочна)

Харків – 2019 рік

ЛИСТ ЗАТВЕРДЖЕННЯ

Робоча програма з навчальної дисципліни Бізнес економіка_____
(назва дисципліни)

Розробники:

Доц., к.е.н, доц._____ _____ Васильцова С.О..
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

_____ _____ _____
(посада, науковий ступінь та вчене звання) (підпис) (ініціали та прізвище)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри

_____економіки і маркетингу_____
(назва кафедри)

Протокол від «____»_____20___ року № _____

Завідувач кафедри економіки і маркетингу _____ проф. Сисоев В.В.
(назва кафедри) (підпис) (ініціали та прізвище)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Назва випускової кафедри _економіки і маркетингу_____

Завідувач кафедри_____ проф. Сисоев В.В.
(підпис) (ініціали та прізвище)

«_____» _____ 2019 р.

ЛИСТ ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ

Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис голови НМК (для дисциплін загальної підготовки та дисциплін професійної підготовки за спеціальністю) або завідувача випускової кафедри (для дисциплін професійної підготовки зі спеціалізації, якщо РПНД розроблена не випусковою кафедрою)

1. МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ, РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ТА СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

.

1.1 Мета дисципліни: Формування у студентів знань про сутність бізнесу, бізнес-моделі, теорію і практику підприємницької діяльності, бізнес-планування, організацію розрахунків у бізнесі.

1.2 Компетентності:

Шифр	Зміст
Інтегральна компетентість	
Здатність роз'вязувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми і економічній сфері, чкі характеризуються комплексністю та незвизначеністю умов, що передбачає застосування теорії та методів економічної науки	
Загальні компетентності	
ЗК-03	Здатність до абстрактного мишлення, аналізу, синтезу
Спеціальні компетентності	
СК-11	Здатність використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.
СК-13	Здатність визначати сегментацію ринку праці, структуру попиту та пропозиції, зайнятості та безробіття.
СК 1.1	Здатність визначати обґрунтований вибір сфери та напрямків діяльності, організаційно-правові форми ведення бізнесу

1.3 Результати навчання:

Зміст
Загальна підготовка
ПР01. З'ясовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ПР04. Демонструвати розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем.
ПР06. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
ПР1.1. Розуміти економічні процеси в бізнес середовищі, обґрунтовувати доцільність вибору видів та напрямків ведення бізнесу

1.4. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Попередні дисципліни:	Наступні дисципліни:
Економіка підприємства	Бізнес-проектний аналіз
Оптимізаційні методи та моделі	Міжнародний бізнес
Економіка інформації	Бізнес-діагностика
Економіка та організація інноваційної діяльності	Економічна безпека бізнесу

Бізнес-планування	Організація власного бізнесу
Управління ресурсами підприємства	Переддипломна практика
Економетрика	

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(розподіл навчального часу за семестрами та видами навчальних занять)

Семестр	Загальний обсяг (годин) / кредитів ECTS	З них		За видами аудиторних занять (годин)			Індивідуальні завдання студентів (КП, КР, РГ, Р, РЕ)	Поточний контроль	Семестровий контроль	
		Аудиторні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Лекції	Лабораторні заняття	Практичні заняття, семінари		Контрольні роботи (кількість робіт)	Залік	Екзамен
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
5	180/ 6	32	116	32			Р			5

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до загального обсягу складає __55__ (%):

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Порядковий № заняття	Види навчальних занять (Л; ПЗ;ПЗ; С)	Кількість годин	Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
			Модуль №1 ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ БІЗНЕСУ	
1	Л	2	Тема 1. Сутність та особливості сучасного ринку як бізнес- середовища. Питання: 1. Ринок як середовище та сфера діяльності бізнесу. 2. Конкуренція в системі бізнесу. 3. Поведінка бізнесмена у конкурентному середовищі. 4. Монополізм та антимонопольне законодавство.	1-14
2	ПЗ	2	Питання: Ринок як середовище та сфера діяльності бізнесу.	1-14

Порядковий № заняття	Види навчальних занять (Л; ПЗ; С)	Кількість годин	Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
			Поведінка бізнесмена у конкурентному середовищі.	
3	Л	2	Тема 2. Поняття сучасного бізнесу. Питання: 1. Поняття сучасного бізнесу, його цілі та функції. 2. Система сучасного бізнесу на макрорівні та його складові. 3. Рушійні сили та ознаки бізнесу. 4. Власність, як основа бізнесу.	1-14
4	ПЗ	2	Питання: Поняття сучасного бізнесу, його цілі та функції. Система сучасного бізнесу на макрорівні та його складові.	1-14
5	Л	2	Тема 3 Підприємницький бізнес та бізнес-ідея. Питання 1. Система бізнесу та його складові. 2. Функції та принципи підприємництва. 3. Умови організації підприємницької діяльності. 4. Сутність бізнес-ідеї. 5. Індивідуальні, колективні методи генерації бізнес-ідеї. 6. Джерела ідей. 7. Оцінка життєздатності підприємницької ідеї.	
6	ПЗ	2	Питання: Генерація бізнес-ідей різними методами.	1-14
7	Л	2	Тема 4. Бізнес-модель нового бізнесу. Питання: 1. Поняття бізнес-моделей нового бізнесу. 2. Аналіз бізнес-моделей. 3. Побудова і вдосконалення бізнес-моделей нового бізнесу.	1-14
8	ПЗ	2	Питання: Розробка бізнес-моделі нового бізнесу.	1-14
9	Л	2	Тема 5 Бізнес-планування у підприємницькій діяльності . Питання: 1. Сутність бізнес-планування. 2. Структура і послідовність розробки бізнес-плану.	

Порядковий № заняття	Види навчальних занять (Л; ПЗ;ПЗ; С)	Кількість годин	Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
			3. Організація процесу бізнес-планування. 4. Методика опису підприємства та галузі та характеристика продукту. 5. Методика складання плану маркетингу. 6. Методика розробки виробничого та організаційного планів. 7. Методика складання фінансового та інвестиційного планів.	
10	ПЗ	2	Питання: Складання прогнозу фінансових результатів для об'єктів бізнес-планування.	1-14
11	МК	2	Модульна контрольная №1	
Модуль 2. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ БІЗНЕСУ				
12	Л	2	Тема 6. Організаційні форми бізнесу. Питання: 1. Розвиток підприємницьких структур в Україні. 2. Об'єднання підприємств. 3. Характеристика унітарних та корпоративних підприємств. 4. Господарські товариства.	1-14
13	ПЗ	2	Питання: Визначення переваг та недоліків основних організаційних форм бізнесу та проаналізувати підприємницькі товариства за різними ознаками.	1-14
14	Л	2	Тема 7. Організація власного бізнесу. Питання: 1. Засновницькі документи. 2. Статутний капітал суб'єктів господарювання. 3. Поняття державної реєстрації. 4. Загальні вимоги до оформлення документів для подачі державному реєстратору. 5. Ведення реєстраційних справ. 6. Державна реєстрація юридичних та фізичних осіб, як суб'єктів підприємницької діяльності. 7. Ліквідація суб'єктів підприємницької діяльності.	1-14
15	ПЗ	2	Питання: Визначення порядку створення підприємства відповідно до чинного в Україні законодавства.	1-14
16	Л	2	Тема 8. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності. Питання: 1. Види господарської діяльності що підлягають ліцензуванню.	1-14

Порядковий № заняття	Види навчальних занять (Л; ПЗ;ПЗ; С)	Кількість годин	Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
			2. Порядок одержання ліцензії. 3. Переоформлення та анулювання ліцензії. 4. Сутність патентування та види патентів 5. Порядок одержання патенту.	
17	ПЗ	2	Питання: Заповнення бланків документів, що стосуються ліцензування.	1-14
18	МК	2	Модульна контрольна №2	
Модуль 3. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІЗАСАДИ БІЗНЕСУ				
19	Л	2	Тема 9. Організація розрахунків у бізнесі. Питання: 1. Грошові розрахунки в діяльності суб'єктів господарювання. 2. Порядок відкриття рахунків в банківських установах. 3. Загальні принципи ведення касових операцій. 4. Форми розрахункових документів за безготівковими розрахунками. 5. Штрафні санкції за порушення розрахункової дисципліни.	1-14
20	ПЗ	2	Питання: Підготовка документів для відкриття рахунків в банку.	
21	Л	2	Тема 10. Доходи та прибутки у бізнесі. Питання: 1. Поняття доходів та їх групування. 2. Методи обліку доходу від реалізації. 3. Аналіз реалізації продукції та виконання договірних зобов'язань 4. Прибуток, як економічнв категорія. 5. Планування прибутку	1-14
22	ПЗ	2	Питання: Оцінювання політики управління прибутком на підприємстві за вихідними даними.	1-14
23	Л	2	Тема 11. Витрати у бізнесі Питання: 1. Поняття витрат та їх класифікація для визначення собівартості та фінансових результатів. 2. Класифікація витрат для контролю та прийняття управлінських рішень. 3. Резерв економії витрат.	1-14
24	ПЗ	2	Питання: Оцінювання політики управління витратами на підприємстві за вихідними даними	1-14
25	Л	2	Тема 12 Аналіз «витрати-обсяг-прибуток» (CVP) як	1-14

Порядковий № заняття	Види навчальних занять (Л; ПЗ;ПЗ; С)	Кількість годин	Назви змістових модулів. Найменування тем та питань кожного заняття. Завдання на самостійну роботу.	Рекомендована література (базова, допоміжна)
1	2	3	4	5
			інструмент оцінки перспектив бізнесу Питання 1. Сутність та основні показники, що використовуються під час CVP- аналізу. 2. Визначення точки беззбитковості. 3. Цільове планування прибутку. 4. Визначення впливу зміни обсягу реалізації на прибуток. 5. Операційний (виробничий) важіль	
26	ПЗ	2	Питання: Сутність та основні показники, що використовуються під час CVP-аналізу. Визначення точки беззбитковості	1-14
27	Л	2	Тема 13. Оподаткування підприємницької діяльності Питання: 1. Сутність та функції податків. 2. Система оподаткування України. 3. Спрощена система оподаткування обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва. 4. Порядок та умови переходу на єдиний податок. 5. Порядок нарахування і термін сплати єдиного податку	1-14
28	ПЗ	2	Питання: Визначення суми обов'язкових нарахувань на фонд оплати праці суб'єкта малого підприємництва.	1-14
29	МК	2	Модульна контрольна№3	

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва видів самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацьовування лекційного матеріалу	13
	Підготовка до контрольних заходів (6 год. на 1 кредит ЄКТС).	30
	Опрацювання окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.	36
2	Підготовка до практичних(лабораторних, семінарських) занять	22
4	Підготовка реферату	15
	Разом	116

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

_____Реферат_____

(вид індивідуального завдання)

№ з/п	Назва індивідуального завдання та (або) його розділів	Терміни виконання (на якому тижні)
1	Тема 1. Сутність та особливості сучасного ринку як бізнес-середовища.	1-4
2	Тема 2. Поняття сучасного бізнесу. .	1-4
3	Тема 3. Підприємницький бізнес та бізнес-ідея.	1-4
4	Тема 4. Бізнес-модель нового бізнесу.	1-4
5	Тема 5. Бізнес-планування у підприємницькій діяльності.	5-7
6	Тема 6. Організаційні форми бізнесу.	5-7
7	Тема 7. Організація власного бізнесу.	5-7
8	Тема 8. Ліцензування та патентування підприємницької діяльності.	5-7
9	Тема 9. Організація розрахунків у бізнесі.	5-7
10	Тема 10. Доходи та прибутки у підприємницькій діяльності.	5-7
11	Тема 11. Витрати у бізнесі.	7-9
12	Тема 12. Аналіз «витрати-обсяг-прибуток» (CVP) як інструмент оцінки перспектив підприємництва.	7-9
13	Тема 13. Оподаткування підприємницької діяльності.	10-12
14	Узагальнений метод найменших квадратів	10-12
15	Статистичний розподіл Фішера-Снедекора	10-12
16	Переваги та недоліки прогнозування на основі регресійного аналізу	10-12
17	Екстраполяційне прогнозування: сутність, етапи, методи та особливості застосування.	12-14
18	Поняття екстраполяційної (трендової) моделі.	12-14
19	Класифікація екстраполяційних (трендових) моделей.	12-14
20	Особливості прогнозування ризиків	12-14
21	Прогнозування на основі математичного моделювання	14-16
22	Застосування теорії ігор в економічних дослідженнях	14-16
24	Прогнозування попиту та пропозиції в умовах конкуренції	14-16
25	Формування прогнозів обсягів ринків збуту продукції	14-16

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Для вивчення дисципліни застосовуються групові та фронтальні методи навчання

Метод	Форма реалізації

Групові	
Компаративного аналізу (дискусійний)	Студентам пропонується питання з відкритим типом відповіді, вирішення якого потребує критичного мислення шляхом колективного обговорення.
Робота в парах	Студенти працюють в парах, виконуючи завдання. Парна робота вимагає обміну думками і дозволяє швидко виконати вправи, які в звичайних умовах є часомісткими або неможливими. Після цього один з партнерів доповідає про результати
Змінювані трійки	Студенти поділяються на групи з трьох осіб, всі трійки отримують одне й те ж завдання, а після обговорення один член трійки йде в наступну, один в попередню і ознайомлює членів новостворених трійок з набутком своєї.
Фронтальні методи	
Велике коло	Студенти формують коло і по черзі за бажанням висловлюються з приводу певного питання. Обговорення триває, поки є бажаючі висловитися. В результаті викладач резюмує отримані дані
Незакінчені речення	Студенти отримують завдання із спеціально здійсненою похибкою у вихідних даних або ході вирішення. У створених робочих групах необхідно виявити помилку та пояснити її вплив на результати.
Мозаїка.	Комплексний метод, що поєднує і групову, і фронтальну роботу. Малі групи працюють над різними завданнями, після чого переформовуються так, щоб у кожній новоствореній групі були експерти з кожного аспекту проблеми.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль з дисципліни здійснюється за такими формами:

1. Проведення 3-х модульних робіт відповідно семестрового плану дисципліни;

2. Оцінка самостійної роботи студентів, передбаченої планом;

3. Доповідь за обраною тематикою реферату та її захист;

4. Загальна оцінка відвідуваності занять по закінчені семестру.

5. Семестровий контроль у формі заліку.

8. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ, ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА УМІНЬ (НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS)

Таблиця 8.1. Розподіл балів для оцінювання поточної успішності студента

Поточне тестування та	Змістовий модуль 1	Т1	1
		Т2	1
		Т3	1
		Т4	1

		Т5	1
		МКР1	20
	Змістовий модуль 1	Т6	1
		Т7	2
		Т8	2
		Т9	2
		МКР2	20
	Змістовий модуль 1	Т10	2
		Т11	2
		Т12	2
		Т13	2
		МКР3	20
	Індивідуальне завдання	РЕ	10
	Відвідування		10
Загальна сума			100

Загальна кількість балів, яку отримує студент по завершені студенту 100 балів.

Загальна кількістю балів розподіляється наступним чином:

- Модульна контрольна робота 1 – 20 балів
- Модульна контрольна робота 2 – 20 балів
- Модульна контрольна робота 3 – 20 балів
- Захист індивідуального завдання -10 білів.
- Оцінка самостійної роботи студента – 20 білів.
- Оцінка відвідуваності занять – 10 балів

За результатами набраної протягом семестру кількості балів студент отримує підсумкову оцінку.

У разі невідповідної навчальної дисципліни або результативної кількості балів нижче 60 або з метою підвищення рейтингу від підсумкової семестрової кількості балів, студент складає диференційований залік.

Таблиця 8.2. Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 ... 100	A	відмінно
82 … 89	B	добре
74 … 81	C	
64 … 73	D	задовільно
60 … 63	E	

35 … 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 … 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Методичні вказівки для проведення лабораторних занять занять з курсу «Теорія прогнозування та її вплив на прийняття управлінських рішень» для студентів спеціальності 051-02 – «Економіка» / Укладач: С. В. Глухова– Х.: НТУ ХПІ, 2017 . – 28 с. (рукопис)

1. Методичні вказівки для самостійної роботи з курсу «Теорія прогнозування та її вплив на прийняття управлінських рішень» для студентів спеціальності 051-02 – «Економіка» / Укладач: С. В. Глухова – Х.: НТУ ХПІ, 2017 . – 20 с.

2. Методичні вказівки для блочно-модульного контролю з курсу «Теорія прогнозування та її вплив на прийняття управлінських рішень» для студентів спеціальності 051-02 – «Економіка» / Укладач: С. В. Глухова – Х.: НТУ ХПІ, 2017 . – 20 с.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

Базова

1. Виноградська А. М. Основи підприємництва: Навч. посібник.- К.6 Кондор, 2005.- 544 с.
2. Варналій З. С. Основи підприємництва: Навч. посіб.- К.: Знання – Прес, 2002.- 239с.
3. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємництво і бізнес-планування. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 195 с.
4. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємницьке право. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 151 с.
5. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Основи підприємництва та маркетингу. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013. – 220 с.
6. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Економіка, підприємництво, менеджмент. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2015. – 191 с.

Допоміжна література

1. Господарський кодекс від 16 01. 2003 р. // Відомості Верховної ради України. - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22.

2. Податковий кодекс України, від 02.12.2010 р. // Відомості Верховної ради України. - 2011. - № 13-14, № 15-16.
3. Цивільний кодекс України, від 16 01. 2003 р. // Відомості Верховної ради України. - 2003. - № 40-44.
4. Закон України "Про ліцензування деяких видів господарської діяльності" від 01.06.2000 р. №1757-III.
5. Закон України "Про державну реєстрацію юридичних, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань" від 15. 05.2003 р.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
2. Державна служба статистики України [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
3. Бібліотека НТУ ХПІ / http://library.kpi.kharkov.ua
4. Вісник НТУ «ХПІ». Режим доступу: http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/2494
5. Харківський Центр науково-технічної та економічної інформації. Режим доступу: http://www.cntei.com.ua
6. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Підприємництво і бізнес-планування. Навчальнийпосібник. – Рівне: НУВГП, 2011. – 195 с./ [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ep3.nuwm.edu.ua/2198/
7. Савіна Н.Б., Костюкевич А.М. Основи підприємництва та маркетингу. Навчальний посібник. – Рівне: НУВГП, 2013. – 220 с./ [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ep3.nuwm.edu.ua/1646/